

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:

Egy évre 5 frt — kr.
 Hat hóra 2 frt 50 kr.
 Három hóra 1 frt 25 kr.

Előfizetési pénzek postautalvánnyal küldhetők.

Egyes számok 12 kr-ával kaphatók
 a kiadóhivatalban.

BARSA.

HIRDETÉSEK:

Négyhasábos petit-sor egyszeri közléséért 7 kr.
 kétszeriért 6 kr, többszöriért 5 kr fizetendő.
 Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 kr.

A nyilváltásban:

minden négyhasábos garmond sor díja 15 kr.
 Velünk összekötöttesben levő hirdető-iradák, elő-
 fizetőink, vagy a gyakori hirdetőik tetemes díj-
 kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

Megjelen: hetenként egyszer,

→ + vasárnap reggel. + ←

A hirdetőket, előfizetéseket s a reklamációkat a kiadóhivatalba:

(Takarék- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

HIVATALOS KÖZLEMÉNY.

11547/1886. szám. Bars megye alispáni hivatalától.

Barsvármegye törvényhatóságának bizottsága f. évi június hó 10-én tartott közgyűlésén kelt határozata alapján f. évi szeptember hó 16-án d. e. 10 órakor Aranyos-Maróthon megyeházának nagy termében évnegyedes rendes közgyűlést tartja.

A közgyűlésnek tárgysorozata e következő:

1. Alispáni jelentés az 1886. év első feléről.

2. Az 1880. évben megválasztott, valamint az időközben elhalt, eltávozott vagy lemondott bizottsági tagok helyébe új bizottsági tagok megválasztásának elrendelése, illetve a választási határnapok kitűzése és a választási elnöknek megválasztása.

3. Nagyméltóságú közmunka- és közlekedésügyi miniszternek f. évi augusztus hó 9-én 24195. szám alatt kelt intézkedése, melyben az 1887—1889. évekre a törvényhatóság területén átvonuló államutnak fedanyaggal való elláthatását a megye közönségének biztosította.

4. Az 1887. évi költségvetés bemutatása, letárgyalása és elfogadása.

5. A Szecsén f. évi augusztus hó 22-én pusztított tüzvész miatt szükségessé vált intézkedések bejelentése.

6. Léva városnak a honvédség lakatnyai elszállásolásából felmerült kártalanítási ügyében tett ügyési indítvány.

7. Az alispán bejelentése a tiszti ügyészi irodának a volt helyettes tiszti ügyész-től átvétele és a tiszti ügyésznek történt átadása tárgyában.

8. A magántulajdon képező bányák-nál balesetek alkalmával a bányamunkások elvérének megakadályozása céljából szükséges óvintézkedéseket tárgyzó szabályrendelet bemutatása és letárgyalása.

9. A kézi zálogkölesön-üzletek által szedhető kölesöndíjak megállapításának javaslatba hozatala.

10. A közigazgatási bizottság előter-

jesztése a hivatalvesztett községi és körjegyzők további szolgálatképességének korlátozása iránt s egyuttal ezen előterjesztés folytán kidolgozott szabályrendelet letárgyalása és elfogadása.

11. A megyei árvaszék elnökének előterjesztése az árvapénztár által élvezett és fizetett kamatkülönbözet megszüntetése iránt.

12. Zólyom megye felirata, a helyhatósági közegek pénzkezelése által felmerült károknak az adózó polgárokról elhárítása s a helyi közegek pénzkezelésének ellenőrzése céljából állandó szakközeg rendszeresítése iránt.

13. Borsod megye felirata a Henczi sirjánál történt események tárgyában.

14. A lévai közpórház 1885. évi zár-
számadásait helybenhagyó belügyminis-
terintézkedés.

15. Körömcz város 1885. évi zár-
számadásainak bemutatása.

16. A számvétség által felülvizsgált
községi költségvetések bemutatása.

17. Kis-Apáthi község kérvénye féle-
v bormérés gyakorlásának engedélyezése iránt.

18. Garam-Szölös község kérvénye a
község tulajdonát képezett ház eladásának
jóváhagyása iránt.

19. Garam-Szent-György község jelen-
tése a község tulajdonát képezett bérház
tárgyában tett közgyűlési felhívás folytán.

20. Egyéb beérkezendő ügyek és in-
dítványok.

Kelt Aranyos-Maróthon, 1886. évi szeptember hó 3-án.

Máriássy István,
alispán.

Az 50-ik paragrafus.

I.

Az 1884. évi XVII. törvénycikkbe igtatott ipartörvény 50. §-a azon intézkedést tartalmazván, hogy hetivásárokon élelmiszerek kerti s mezei termények, házi iparcikkeken kívül —

a mennyiben azt törvényes kiváltások nem akadályozzák — másféle iparkészítményeket csak a helyben lakó iparos van jogosítva eladni.

A földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszterium, mint hogy az említett törvény életbelépte óta számos panasz merült fel, s maga is úgy tapasztalta, hogy az idézett intézkedés nemcsak magának a vásárló közönségnek és egyes vállalkozóknak; hanem igen sok esetben maguknak az iparosoknak is érdekeit sérti, — a mennyiben ez utóbbiak a vidékükön tartott hetivásárokon, ha mindjárt az illető községben hasonló szakban foglalkozó iparos nem is lakik, — iparcikkeket áruba bocsátani jogosítva nincsenek — egyes vállalkozóknak — megélhetésük vált kérdésessé; a vásárló közönség pedig, verseny hiányában ugyanazon iparcikkeket kénytelen drágábban megvásárolni, vagy e célból más községek heti- vagy országos vásárait s esetleg távol eső nagyobb városokban lakó iparosokat felkeresni.

Felhívja tehát egy leiratban a törvényhatóságokat, hogy az említett körülményekre és viszonyokra nézve saját hatáskörükben tapasztaltokról tegyenek kimerítő jelentést s egyzersmind indokolt javaslatot az iránt, vajjon a fennálló viszonyok és helyi körülmények indokoltá teszik-e általában az idézett törvényes intézkedés megváltoztatását, vagy hatályon kívül helyezését s mely irányban vélik az említett §. módosítását célszerűnek s indokoltnak?

A fentisztelet miniszteriumnak ezen intézkedését azon alkotmányos szempontból, hogy „nihil de nobis, sine nobis“ csak elismeréssel fogadhatjuk, de hogy ez uton oly adatok birtokába fog juthatni, melyeknek alapján, támaszkodva a többségre oly intézkedéseket fog inaugurálhatni, melyek ipa-

runknak oly lendületet fognak adni, mely azt felvirágzásához fogja juttathatni s a kívánt jólétet e téren előmozdítani: kötve hisszük.

Ugyanis:

Két áramlat küzd e téren egymással: a szabadipar és a czéhrendszer; annak leghelyesebb kifejezője volt az 1872. évi ipartörvény; ennek, habár nem is egészben, de már engedményképen a jelenleg fennálló 1884. évi XVII. törvényezikk. Amazt 12 évi fennállása után — mielőtt azt kellőleg csak megismerhettük volna leszorítottuk a térről; emezt pedig már kétévi fennállása után kezdjük oly vehemenciával ostromolni, hogy alig merünk neki oly hosszú életet jósolni, mint az előbbinek volt. A czéhrendszer-áramlat, minthogy egész teljét meg nem nyerhette a törvényben, mindig rést keres, melyen behatoljon hozzá, hogy azt egészen szétrobbantsa. Mi a jelen intézkedést is csak részesítésnek tartjuk a czéhrendszer számára.

A felhívott törvényhatóságok saját hatáskörükben kétségkívül a legelső sorban érdekelteket hívják fel nyilatkozattételre; ugy, de ezek a czéhrendszer-áramlattal együtt usznak, tehát ezen nyilatkozatok végsőmájú kétséget nem támaszthatnak.

Szívvel örülnénk, ha csalódnánk.

Mert ez által bebizonyítva látnók, hogy az ipartéren való bajaink, nem az általunk elhagyott, azaz még jóformán gyakorlatilag meg sem kísérelt szabadipar intézkedései s kivánalmiból származnak, hanem másutt, t. i. a nagy és kis tőkearánytalanságában keresendők és hogy e tekintetben a czéhrendszer semmiesetre sem lehet azon tényező, mely az iparos baját megszüntetni képes legyen.

Hiszzen, ha a czéhrendszer oly hatalmas tényező volna a virágzásra, ugy az 1848. állapotok, melyekben a czéhrendszer teljes hatalmában virág-

TÁRCZA.

A lévai főgimnáziumi épület ünnepélyes megnyitása,

1886. szeptember 5.

Annyi hosszas küzdés és fáradság végtére megtermette gyümölcsét: a főgimnázium ünnepélyes megnyitása folyó hó 5-én, vasárnapon, ment végbe. Az épület e napra ünnepies színt öltött magára, a főbejárat fölött nemzeti színű lobogó lengett s az egyes osztályok tanulói tantermeiket szalaggal ellátott koszorúkkal díszítették föl, melyek közt kiváltképen kitűnt a VIII-ik osztálybeliek széles szalagján a következő felirattal: „Isten áldd meg működésünket!“

Már kora reggel ünnepies, komolysággal s feszült kíváncsisággal tolongott az ifjuság a gimnázium felé, melynek ajtai 8 órakor nyitak meg. Először is a templomba történt a vonulás, hol főt. Munka János garam-ujtaluhi esperes — ki mint minden jóért és nemesért egyaránt hevülő buzgó férfiú s az ifjuságnak áldozatkész jótévője s mint ilyen a legnagyobb készséggel vállalkozott az egyházi ünnepélyesség végrehajtására — a Szentlélek segélyül hívása után az ifjusággal együtt visszatért a főgimnáziumi épületbe, mire kezdetét vette a fölszentelés. Ünnepélyes s lelket megragadó jelenet volt ez. A főt. esperes ur sorról-sorra járta a tantermeket s egyenként fölszentelte azokat, kisérvé díszes egyházi segédlettel s a főgimnáziumi ének-kar által, mely a komor „Miserere mei Domine“ zsoltárt énekelte. A felszen-

telés után az esperes ur a folyosón álló tanuló ifjusághoz szívhez szóló szent beszédet tartott, kiindulási pontul vevén: „Az ur félelme a bölcsesség kezdete“ című gyönyörű példabeszédet s óva intvén az ifjuságot, hogy soha semminemü körülmények közt ne feledkezzék meg Istenről. Erre ismét a templomba történt a vonulás, hol megjelent a város színe-java s végig halgatta a főt. Szabady Gyula főgimnáziumi igazgató ur által tartott Te Deumot s isteni tiszteletet.

Most újból megindult a tanuló ifjuság a főgimnáziumba, a menet élén nemzeti színű lobogót vittek, mintegy szent esküt téve a jövőre, hogy azon ifjuság, melynek számára emeltetett az épület, mindenha hű fia leend a hön imádott magyar hazának.

Ekkor már nagyszámu közönség volt egybegyűlve az épület dísztermében, hova szintén be vonult az ifjuság egy része, míg a többi a folyosón foglalt helyet.

Először is az énekkar zengett egy alkalmi éneket, majd S z a b a d y Gyula ur a főgimnáziumnak lelkes igazgatója emelt szót.

Beszédje elején röviden adta a gimnázium történetét, ismertette azon jelesneki névsorozatot, kik szellemi műveltségük alapját az intézetben vetették meg. Majd áttért azon nehézségek esetelesére, melyekkel az épület létesítése találkozott s lelkes szavakkal adózott azon férfiak működésének, kik a létesítés körül halhatatlan érdemeket vívtak ki maguknak.

Igy Trefort Ágost vallás- és közoktatásügyi miniszter ur önmagmélto-

ságának, Mailáth István főispán ur öméltségének, nagyságos Mácsay Lukács polgármester úrnak, a főgimnáziumi végrehajtó bizottságnak s az egész bizottság tagjainak. Minden egyes név említésénél harsogó éljenbe tört ki a közönség, mire visszhangként felelt az ifjuság künn álló része. A szónok hangja reszketővé vált a meghatottságtól, midőn a főgimnázium legnagyobb jótévőiről, Trefort miniszter önmagméltségéről s tek. Leidenfrost Gyula urról szólt. Igen találóan jegyezte meg erről, hogy ő volt azon férfiú, ki a kezdetben ijesztően törnyosuló akadályoktól nem riadt vissza, sőt kinek orélyét és bátorságát még inkább edzette a gátak sokasága, ki éjet napot egygyé téve működött fáradhatatlanul; kinek áldozatkészsége határt nem ismert s aki most a mű létesülése alkalmával büszkeséggel vegyest boldogan tekinthet végig ezen épületen, melynek minden egyes köve az ő nagyságát s halhatatlanságát hirdeti s elmondhatja a költővel: „Exegi monumentum acre perennius! Most a szónok a tanári karhoz fordult, föltárva mindazon nehézségeket, melyekkel tövises pályájukon találkozni fognak, de buzdította őket: azért ne csüggedjenek el, sőt iparkodjanak tőlük telhetőleg megfelelni szent hivatásuknak s mintegy jutalomképen állítva eléjük a haza háliját, melylyel fiai neveltetéséért egykoron adózni fog. — Végül atyailag fordult a tanuló ifjusághoz, üdvözölte őket a számukra emelt fényes épületben, buzdítván őket, iparkodjanak kiváló látogatói lenni s

igyekezzenek egész életüket ezen szent háromság szolgálatának szentelni: „Isten, haz a és emberiség!“

* * *

A kiváló tetszéssel és tapsal fogadott beszéd után nagyságos Mácsay Lukács polgármester ur emelt szót, hivatkozván, hogy a főgimnázium létesítésének történetében házagot látna, ha nem emlékeznék meg annak egyik legbuzgóbb bajnokáról főt. Szabady Gyula főgimnáziumi igazgató urról, kinek lelkes támogatása és közreműködése nélkül semmi sem létesülhetett volna s akire boldog meglepedettséggel tekinthet, mert őt tartja kiválóan azon férfiúnak, ki határozottan és szerenésével párosultan fog megküzdeni mindazon akadályokkal, melyekkel minden dolog kezdetén találkozunk kell.

* * *

Ekkor a tanuló ifjuság nevében Godin Károly VIII. osztályu tanuló mondott köszönetet az épület létesítőinek, a mai ünnepélyen részt vett nagyérdemü közönségnek, kikérte a tanári kar pártfogását s egyuttal tanuló társait fölszólította, hogy szorgalmuk s magaviseletük által iparkodjanak megőrizni az intézet jó hírnevét.

Erre az énekkar még egy dalt zengett el, mire az ifjuság visszavonult, kiki a saját tantermebe s így a közönségnek alkalma nyilott őket meglátogatni, még pedig ott-hon saját lakóhelyükön. Az impozans ünnepélynek 11 óra után szakadt vége.

* * *

zott, hazai iparunknak különbnek kellett volna lenni, mint napjainkban.

Na már ezt a legnagyobb elfogultság mellett sem lehet állítani!

Ámde, ha ezt mindjárt a czéhrend-szer barátjai meg is engedik, már azt semmiféleképp sem fogadják el, hogy a vásárokon, különösen a hetivásárokon mindenki szabadon árulhasson.

Pedig ez nemcsak az iparnak, hanem a nagy közönség érdekkörébe is esik.

De erről a jövő számban.

Barsvármegye köz. bizottságának ülése.

Barsvármegye közigazgatási bizottsága folyó szeptember hó 7-én tartott ülésében az alispán bejelentette, hogy közmunkaváltás czinén befolyt és pedig: 1885-ik év végeig kiható régi váltásra 1626 frt 51 kr., 1886. évi illetőségre 6180 frt 94 kr., összesen 7807 frt 45 kr.

1885. év végeig kiható közmunkaváltásra 3934 frt 92 1/2 kr., 1885. év végeig kiható közmunka bírságra 732 frt 7 kr., 1886. évben már esedékes közmunka bírságra 25885 frt 29 kr., összesen: 30552 frt 28 1/2 kr.

b) A megyei betegápolási alpnál: 1885. év végeig kiható régi hátralékokra 1108 frt 28 kr., augusztus hó végeig hátralékban maradt 4504 frt 39 kr.

c) A megyei katonai beszállásolási alapra: 1885. év végeig fennállott régi hátralékokra 521 frt 9 kr., 1886. augusztus hó végén hátralékban maradt 2035 frt 99 kr.

A rendőri ügyekben bejelentett a nagyszecsei tűzvész, hogy az egész községben csak 12 ház maradt sértetlen. — A belügyminiszter ur, a főispán ur Öméltósága által kiosztandó 300 frt adományt küldött a tűzkárosultak felségélyezésére. — Ezen tüzesetből kifolyólag, a járási szolgabíró, járási, községi- és körorvosokhoz az alispán által körendelet bocsátott, melyben az említett hivatalos közegeknek kötelességévé tétetett, hogy tűzvész esetén az illető községekben megjelenni s az orvos sebesülés esetén az orvosi segélyt megadni, a főszolgabíró pedig a tűzrendszet összes követelményeit betartani kötelességének tartsa.

Az állategészségügyben bejelentett, hogy az uralgott betegedések nagyrészen megszűntek, — de a hol még mutatkoznak, ott a kellő szükséges intézkedések megtétek.

A tanfelügyelő jelentette, hogy az aranyos-maróthi rom. kath. fiúiskola második osztályában mi sem történt arra nézve, hogy a közegészségleg kifogásolt nedves fal eltávolíttassék, minélfogva tekintettel arra, hogy tanfelügyelő, szolgabíró és körorvos erre vonatkozó sürgetései eredménytelenek maradtak, az iskolának bezáratása mellett annak kijavíttatása rendeltetett el. — Tanfelügyelő indítványára elhatározott, hogy id. Janecsek Ferencz kör-műzei elemi iskolai tanítónak 20 évi sike-

res tanítóskodása után bekövetkezett nyugdíjaztatása következtében teljes elismerés nyilváníttassék. — A csatai izraelita zugsiskola főntartói névszerint; Klein Lipót, Lukács Ignác, Blum Sándor, Donát Adolf, Adler Jakab, Weisz Simon, özv. Schülezné szül. Klein Róza és Eizenschreiber Adolf, valamint a zugsiskola tanítója Eisler Sámuel Mayer metsző a lévai szeretetház alapja javára 50—50 frt pénzbírságban marasztaltak el. — Ifj. Janecsek Ferencz tanítónak a kör-műzei elemi iskolához segédtanítóul történt meghívása jóváhagyatik.

A kir. adófelügyelő jelentése szerint f. é. augusztus havában a megye területén levő 3 adóhivatalnál egyenes adó czimén befolyt 14726 frt 48 kr az összes hátralék ez idő szerint 523,528 frt 81 1/2 kr. — Hadmentességi adó czimén befolyt 2027 frt 89 1/2 kr, az összes hátralék ez idő szerint 54,899 frt 30 1/2 kr. — r. l.

Köz. faiskoláinkról.

(Benkovich Ernő közgazdasági előadónak előterjesztése a közigazgatási bizottságnak 1886. szeptember hó 7-én tartott ülésében.)

Alulirott hivatalos kötelességénél fogva Bars megye köz. faiskoláit hosszabb idő óta figyelemmel kíséri, azo-kiyül a kezdeményezésére a tek. közigazgatási bizottság rendelete nyomán a szolgabírói hivatalok által a köz. faiskolák állapotjára nézve gyűjtött adatokat tanulmányozta, ennek folytán pedig a tényleges helyzetet következőképen rajzolhatja:

Bars megyének 208 nagy- és kisközsége közül 32-nek, tehát az összes községek körülbelül egy hatodrészenek egyáltalában nincsen köz. faiskolája, mire nézve még azt is meg kell jegyezni, hogy a törvénnyel szemben oly közönyösen viselkedő községek közt nagyok, népesek, jómóduak és a gyümölcsészetre nézve kiváló talajt nyújtók is számosan találhatók p. o. Besse, Garam-Lök. Hogy és miként sikerült ezen községeknek törvényes kötelességük alól kibújni, azt kutatni nem tartozik alulirott kötelességéhez.

Találunk továbbá elég nagy számmal oly községeket is, melyek a törvénnyel, a hatóságokkal egyenesen szembe szállani átlván, eleget tettek ugyan a törvény alaki kívánalmainak, de szellemének nem. Felmutatnak ugyanis köz. faiskolákat 8—10 ölnyi területekkel (p. o. Cserenye, Nagy-Ugrócz.) Nem kell bővebben magyaráznunk, hogy az ilyenek se jöhetnek komolyan számba.

Bars megye 176 községe 8—1870 ölnyi tért foglaló parcellákban mindössze 74.864 ölnyi területet szánt köz. faiskolákra, mi egészen véve igen tekintélyes terület, és kellőleg felhasználva üdvös tevékenységre elég tért nyújtott volna, de ennél — fájdalom — eltűnő csekély kivételekkel, nyomát nem igen találjuk.

Budapest, 1886. szept. 12.

A Budavár visszafoglalása 200 ezten-dős jubileumi ünnepének utolsó akkordjai ma egy hete hangzottak el a Városmajor bársony takaróján. Az első két napon az urak ünnepeltek. A vasárnap már a népe volt. S amilyen impozáns volt a redoute dísz-ülése, ép oly megkapó látványt nyújtott az ünnepi köntösben mulató nép tömkelege. Tűzijáték, póznamászás, zsákfutás, léghajó-eresztés, camera obscura, spiritista színház, népezkörkusz, majom színház, amerikai gyors fényképezés stb. képezték a mulatság részleteit, no meg az evés, ivás.

A mulatság fénypontját a csapra vert hordák körül láttuk. Irtozatosan megbámulta a nap a sokadalmat. És ez azt a következtetést vonta maga után, hogy a kiszáradt torkok nedvesség után áhitoztak.

Ettől kezdve kezdődött azután az igazi illumináció. A kedélyek tüzebe jöttek. A tömeggé verődött mester legények éktelen rivalgása, aztán megadta az igazi népies képét a mulatságnak. Csak késő éjjel oszladozott a tömeg. A lovasuti kecsik nem győzték az emberek hazaszállítani. A nép sűrű sorai lepték el mindenfelé az utcákat. Az ünnepély méltó befejezése volt a nevezetes nap emlékének.

— Él magyar áll Buda még.

Szeptember havának első napjai eseményekben roppant gazdagok voltak. A bolgárok hazájában történt politikai események, valamint az ez által előidézett külpolitikai mozgalmak, lázas izgatottságban tartják a fővárost. Többen a magyar mánás urak közül megirigyelték Sándor sorsát, kinek a sajtó hasábotkat szentel s azért a bolgárok fejedelmének üdvözlése

Szombatunk ugyanis, hogy még ott is, hol a köz. faiskolák előjárásai nem voltak eléggé takmerők a faiskolák létrejöttét sürgető törvénnyel és hatóságokkal az évek hosszú során át dacolni, vagy nem voltak eléggé fufangosak arra, hogy a feszélyező kötelességtől névleges áldozat árán meneküljenek, — a közöny, hanyagság és visszaélések tömege bénítja a törvény minden hatását.

Áttekintvén ugyanis a 176 köz. faiskolának jelenlegi állapotjáról szóló jelentéseket, melyeket bizvást tarthatunk a valódi állapotot legenyhébben rajzolónak, igen kevés kivétellel kétfelé osztályozhatjuk azokat, tudniillik kezelés nélküliekre és szabályellenesen vagyis inkább hűtlenül kezeltre.

A minden kezelés nélküliek, vagy parlag helyek, gyomtenyészdek, dögterek, minők p. o. Vámos-Ladányról, Felső-Pérlől Grm.-Szt-Györgyrol jeleztek, vagy akáz-fabozók, melyeknek minden emberi hozzájárulás nélkül ezrenkint sarjadzó hajtásai mint „csemetek“ szerepelnek. (Ilyenek találhatók Baracsán, Nagy Valkházán és a verebélyi járás számos helyén.)

Köz. faiskoláink nagyobb része azonban kezelés alatt vagyon, csak hogy nincs benne nagy köszönet, mert területjük legtöbb esetben vagy egészen (p. Orovniczán, Mező-Kis-Sallón) vagy oroszán-részben mezőgazdasági és konyhakerti haszonnövények termelésére fordítatik. Legtöbbnyire a faiskolákat névleg kezelő néptanítók követnek el ily visszaéléseket és habár ismervén ezen szegény, érdemen alól jutalmazott szellemi munkások szomorú helyzetét, azon kihágásokat a multa nézve annál kevésbbé tartjuk üldözendőknek, miután a köz. faiskolák bejegyzésével, a hiányos díjazásért mintegy kárpótlásul fordították saját hasznukra a köz. faiskolák rendeltetéseknek visszaadassanak. Követeli ezt a törvény, de követeli maga a néptanítók érdeke, amennyiben épen a gyümölcsfatermesztés és gyümölcstermelés lenne hivatva számos, jelenleg folyton szűkölködő községet és azzal együtt tanítóját is felségíteni.

De a fenemített kimutatásokban találhatunk más czimeket is, melyeken a köz. faiskolai területek jövedelme elpárolgott. Így az óvári 600 ölnyi faiskolaterület céljától egészen elvonatván, más uton nyert területet „egyházi“ célokra fordítatik, ép úgy Fakó-Vezekényen is. A nagy-szecsei faiskola állítólag szegény gyermekek tartására szolgál, a nagy-töreinek jövedelme köz. faiskolákra, a nagy-málaszi, állítólag magvak vételére fordítatik; több he-

végett Sofiába utaztak. De nem érték zélt. Se a sajtó, se a nagy politika nem vette őket észre.

Ennél sokkal szebb utazás lesz az, a melyet Schvimmer Pál ur, a magyar államvasutak menetjegy irodájának főnöke rendez. Menjünk Párizsba: a divat, a pezsgő hazájába. A külön vonat é hó 18-án indul Budapestről a magy. államvasut indóházából. Olcsó lesz az utazás, olyan mérsékelt áru, hogy abban nem csak módos gazdák, hanem szegényebb hivatalnokok és iparosok is részt vehetnek és bizony sokkal többet fognak látni, tapasztalni és szebb fogadtatásban fognak részesülni, mint az urak Bulgáriában. Eddig már körülbelül százán jelentkezünk. Reményem, hogy az utazásról érdekes tudósításokat küldhetek majd e lap tisztelt olvasói számára De nem mehetünk el anélkül, hogy Párisban élő honfi társainknak innen, a magyar hazából emléket ne vigyünk magunkkal. A megtiszteltetésnek legszebb jele a szives ajándék. Elhatároztuk, hogy egy ajándékul adandó album számára fényképezetjük magunkat. A Hariszbazárban levő ujonnan berendezett „atelier parisien“-t választottuk a „megörökítő“ mesterül. Ennek az ujonnan berendezett fényképirodának az az előnye van, hogy nem kell az embernek hosszú ideig a „kerek üveg“ előtt állani és fejét sem kell megtámasztani. Elég egy perc sa legsikerültebb másolatát kapja az ember a saját énjének. A ki Vizváriának tizféle maskjáról vett képét a műteremben végig nézi, lehetetlen, hogy elpalástolja azt az önkéntes mosolyt, mely azután minden képen meglátszik. A „parisien atelier“-t különösen dívatba hozták a művészek kik leg-

yen ösztintén bevallják, hogy a tanító használja a faiskola területjét, az összes faiskolák mintegy felénél azonban vagy semmit mondó kifogás, vagy sokat mondó hallgatás világosít fel bennünket arról, hogy törvényellenes eljárás követett el és az illető bűnös tettének minősítéséről tudomással bír. Áttérvén azon kevés faiskolára, mely rendeltetésétől egészen vagy legnagyobb részben el nem vonatott, még ezeknél is megrovandó a tulajdonos községek hanyagsága, melynél fogva p. o. a kerítéseket fenntartani elmulasztják és ennek folytán a nyulak a csemeteket tönkre teszik (p. o. Garam-Apáthin, Podluzsanyban.) De kifogás emelendő a faiskolákat kezelő szakismerete ellen is. Ezek ugyanis többnyire néptanítók (habár köz. faiskolák pásztorokat is találunk köztük p. o. Kis-Kálnán) de gyümölcsészeti oktatást vagy épen nem nyertek, vagy oly felületesen szakképzettséggel nem bíró egyének, hogy alig ismerik a legegyszerűbb fogásokat, műtetteket; arról pedig, hogy minő gyümölcsfaj illenék határunkba, mely fajok keresettek a világpiacra stb. fogalommal se bírnak.

Rendszerint közönyük az oly ügy iránt, melyből reájuk közvetlen haszon nem háromlik, oly nagy, hogy életre való alanyokat beszerezni vagy nemesítésre becses fajokat keresni feleslegesnek találják és beérik azzal, hogy egy bizonyos terület — úgy a hogy — be legyen fásítva.

Legbiztosabb következtetést vonhatunk azonban faiskoláink és kezelőik értékére, valamint azon buzgalomra nézve, melylyel a gyümölcstermelés ügye a községekben felkaroltatik azon tényből, hogy 10, 20, sőt 30 évnél tovább fenálló köz. faiskoláinkból se utak, se köztetek be nem ültetettek, a magánosok gyümölcsészetre se gyakorolhattak üdvös befolyást, miután az azon idő óta inkább hanyatlást mutat fel, mint gyarapodást. (Folyt. köv.)

A megyei költségvetés 1887-ik évre

S Z Ü K S É G L E T	1886. évre megállapított volt	1887. évre indítványozott
1. A tiszt-, segéd- és kezelő-személyzet fizetésére	45175	45425
2. A tiszt-, segéd- és kezelő-személyzet mellékjutalékai	5370	5370
3. A szoigaszemélyzet bére	3950	4016
4. „ „ „ mellékjutalékai 1308 25	2271	67
5. Hivatalos helyiségek bérlete	350	250
6. Irodai szükséglet	3546	3957
7. Utiköltségek és napidíjak	650	500
8. Vagyonatlan letartóztatottak élelmezésére	302	150
9. Megyei épületek fenntartási költségei	949	2724
10. Egyébb rendszersített kiadások	334	334
11. Előre nem látható költségek	800	800
Összes szükséglet	62732	65798

újabb átalakításukat sietnek itt megörökíteni. Az udvarra nyíló nyitott foyerben ki vannak állítva a fővárosi szépek és művészek legújabb colorizott fényképei. S aki a Hariszbazáron végig sétál, lehetetlen hogy meg ne bámulja a kirakatot, melyben Nagy Imre, Pálmay Ilka stb. művészeket kívül annyi ismerőst talál.

Nevezetes momentumot képez a fővárosban a színházi évad megújulása. A külföldi és vidéki furdókból már haza szállingozott az elite, a mely a színházi látogatók legnagyobb kontingensét adja. Az ideai színházi évad ujdonságokban gazdag változatokat ígér. A beköszöntő ujdonságok a „Petneházy“ és „Budavár megvétele“ tet-szésben részesültek. A komoly kritika az alkalmi művek fölött nem gyakorolta bonczolgot mesterségét, mert hát ezek a darabok nem az állandó repertoír számára irattak. „A Petneházy“ — tekintve a művészi koncepcióját és ügyesen szőtt bonyolulatait, talán még elő fog vétetni s a nemzeti színháznak technikailag átalakított szinpadán találkozunk Petneházyval.

A városligeti nagy iparsarnok déli traktusában egy angol kristály palotához méltó virágvasárt rendeztek a főváros nevezetesebb virágkerteszei. A rendezőség élén Gille mont rózsakertész áll, a kit az országos kiállítás virágkiállításából már ismerünk. Kábitó illatár tölti be a csarnok levegőjét. A legváltozatosabb szinpompában diszelegnek a szebbnél-szebb növények, melyek részben cserépben, részben a padlót takaró földrétegbe vannak beültetve. Pénzért meglehet venni az egész kiállítást. És hány szép széke leánya áhitozik ez után! A mama azonban mégis vesz két cseréppel

1. Elhelyezett tőkék kamatai	361 10	630 70
2. Állami javadalmasítás	62300	— 62300 —
3. Számadási térítvények	200	— 600 —
Összes fedezet	62861 10	63530 70

ÖSSZEHASONLÍTÁS.

Fedezet	62861 10	63530 70
Szükséglet	62732 86	65798 31
Maradvány	128 25	
Hiány	2267 61	
		128 25

A múlt évhez képest a hiány nagyobb 2395 86

Különfélék.

Wiedermann Károly kir. tanácsos és pozsonytankerületi kir. főigazgató ur ő nagysága a lévai főgymnasium igazgatója által a főgymnasium folyó évi szeptember 5-én tartott ünnepélyes megnyitása alkalmából hozzá intézett üdvözlőre a következőleg válaszolt: „Legyen nevében forró köszönetem tolmácsa: Léva t. városánál, a tanári karnál és az ifjúságnál azon táviratért, melylyel a lévai nyolczosztályu főgymnasium első ünnepénél megörvendezetni szivesek voltak. Isten áldása lebegjen Léva városa, a gymnasium, annak tanári kara és ifjúsága fölött!”

Hymen. Dr. Levatic Kálmán vesztprémi aljárásbíró e hó 1-én vette nőül Nemes-Pécselen Imre h. János földbirtokos kedves leányát, Ágnes t. — Városunk e derék fiának szent frigyéhez állandó boldogságot kívánunk.

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Knüppel Gyula főgymnáziumi tanárt a pozsonyi főreáliskolához; a kegyesrendiek rendkormányja pedig helyére a lévai főgymnasiumhoz Grossbauer József tanárt nevezte ki. — Midőn az első ünnepén gratulálunk kinevezetéséhez, az új tanárt szívből üdvözljük körünkben.

Színügy. Bács Károly színtársulata — mint értesülünk — kedden, e hó 14-én jön meg Lévára. A színi évadot 16-án csütörtökön kezdi meg Csiky Gergelynek „Sötét pont” című legújabb színművével. Színe kerülnek továbbá: 18-án „Koldusdiák” operette és 19-én „Fehő Klára” új népszínmű. — Helyárák a következők: támlásszék az első négy sorban 1 frt; az ötödik és hatodik sorban 80 kr; ülőhely a 7-ik és 8-ik sorban 60 kr. Bérletárak: az első helyen 12 előadásra 8 frt, a második helyen 6 frt. — Bács Károlynak ország-szerte előnyösen ismert s jó hírnévnek örvendő társulatát, mely eddigi működésével mindenütt kielégítette a közönség igényeit, örömmel látjuk körünkben s hisszük, hogy városunk s a vidék közönsége meleg támogatásban részesítendő a pártolásra valóban érdemes társulatot.

Az árpakiállítást, melyről lapunk már előzőleg is megemlékezett, — e hó 7-én nyitották meg az orsz. magyar gazdasági egyesület nagytermében, melyen leginkább feltűnik gróf Hunyady László alsó-péli birtokos természetű, gyönyörű minőségű, és szép sulylyal bíró árpája.

Az esztergomi bazilika kupolájának díszítését már bevégezték annyira, hogy már az állványokat is kezdik szétszedni. Az állványok elbontása után a főszekesegyház mennyezetének díszítéséhez fognak.

A csata-ipolypásztó-ipolysági vasut már teljesen elkészült és az osztrák-magyar államvasut-társaság e vonalnak ünnepélyes megnyitását e hó 23-ára tűzte. Hontmegye ez alkalomból az ünnepélyek rendezésére — Pongrácz Lajos alispán elnöklelte alatt — rendező bizottságot küldött ki. A bizottság megállapította már az ünnepély programját, mely szerint a megnyitást megelőző napon diszebéd és táncmulatság is lesz.

Bátori Schultz Bódog síremlékére Esztergomban 500 forint gyűlt össze, mely összegben Mayer István püspök díszes emlékbizetket készített. Az emlék szeptember 28-án fog a törvényhatóságnak ünnepélyesen átadatni.

Áthelyezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Györy Paula hízeri állami elemi leányiskolai tanítónőt az aranyos-maróti állami leányiskolához helyezte át.

Birtok változások. A Konkoly család endrédi 540 holdas birtokát megvette Kelecsényi Ráfael, megyénk nagybirtokosa 115,000 forintért. Özvegy Baross Lajosné zsemberi 600 holdas birtokát pedig árverés útján Toldy Zsigmond honti földbirtokos vette meg 42,000 forintért.

A bolgár kérdés. Battenberg Sándor herceg, kit a nép szeretete és ragaszkodása visszahívott Bolgárországba, nem fejedelem többé. Kedden tette közzé kiáltványát, melyben tudatja, hogy a bolgár trónról lemondott s másnap el is hagyta az országot.

Új posta-takarékpénztárak. Megyénkben e hó 15-én a következő helyeken új posta-takarékpénztárak lépnek életbe: Bisztricsényben, Garam-Ujfalun, Kis-Sáróban és Nagy-Endréden.

Szőlőtermelők figyelmébe. A m. kir. borászati kormánybiztos f. évi 5808 számú körlevelében felhívja a csemege szőlőfajültetményel bíró szőlőbirtokosokat, mily mennyiségben és kilogrammonként mily árban volnának képesek, Triesztig — beleértve a csomagolási és szállítási költségeket is — szőlőt nagyobb mennyiségben szállítani. Az ez iránti értesítés a fenjelzet m. kir. borászati kormánybiztos urhoz Budapestre lenne az illető által bejelentendő.

Öngyilkosság. Stern Ignác, lévai borkereskedőt e hó 8-án háza padlásán felakasztva találták. Az előhívott orvos már csak a halált konstatálhatta, mert Stern — az orvosi vélemény szerint — még az előző napon végezte ki magát. Öngyilkosságának oka: börzei veszteség. Stern is egyike volt azoknak, ki nem elégedvén meg vagyonával, hirtelen nagy vagyonra akart szert tenni s börze spekulációba bocsátkozott, azt híven, hogy a börzén köny-

nyű a pénzszerzés. Pedig a tapasztalás ugy ezen, mind számtalan esetben az ellenkezőt bizonyítja, mert talán ezer börzejátékosra alig esik tíz, ki a börzén meggazdagodik. A legtöbbben megbuknak és szánandó alakjaivá válnak a társadalomnak, vagy sok esetben véget vetnek életüknek, melyet saját könnyelműségükből eredő pénz utáni rút kapzsiságuk tett reájuk nézve elviselhetlenné.

Filoxera. Szőlőink réme a filoxera rohamosan terjed a szomszéd Hontmegyében. A földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter legújában Börzsöny, Ipoly-Szakállas, Letkés, Szob, Vámos-Mikola, Zebegény, Ipoly-Damásd és Helemba községeket — mint filoxera által inficiáltakat — helyezte zár alá.

A levelezés Amerikával a múlt században igen költséges lehetett. A berlini posta-muzeumban van egy 1789-ben Mecklenburgban elhunyt némethez intézett levelboríték, mely Filadelfiából Londonon, Brüsszelben, Amsterdamban s Hamburgon át jött s mivel bérmentetlen volt, az átvevőnek a jegyzetek szerint 5 tallért s 15 shillinget, azaz közel 10 forintot kellett fizetnie.

Pusztuló százados hársfa. Brannschweigban a szekesegyház előtt egy ős hársfa áll, melyet állítólag még oroszán Henrik ültetett oda s azért Henrik hársfának is nevezik. E hársfa azonban most már enyészetnek indult s ha sorsának engedik át, nemsokára teljesen el fog száradni. Ezt lehetőleg megakadályozandók, a vén hársfa közelébe több fiatal hársat ültettek, a melyeket bemetszések által a Henrikfával hoztak kapcsolatba, hogy e fiatal fák életető nedveiket a haldokló fába vezessék át. Mindenesetre érdekes lesz annak idején megtudni — írja az „Erdészeti Lapok”, — vajjon célt fognak-e ezen kísérlettel érni. A hársfa egyik elszáradt ága 1 méter átmérőjű volt s eltávolításához magas állványt és emelőgépeket kellett felállítani.

Rövid hírek. — Időjárás. A jövőhétre: többnyire még esendes, derült, meleg időt várhatni. — **Jövedelmező könyv.** Grant tábornoknak, az „Egyesült Allamok” elhalt elnökének özvegye a tábornok „Emlékiratai”-ért egy év alatt egy millió forintot kapott szerzői tiszteletdíj fejében. — **Az országban** előforduló veszettségi esetekről a belügyminiszterium közegészségügyi osztálya pontos statisztikát vezet. E végből utasította a törv. hatóságokat, hogy az előforduló marási esetekről és a megtett óvintézkedésekről jelentést tegyenek. — **Az országgyűlés** szeptember hó 18-án fog megnyitani. — **A postatakarékpénztárakba** augusztus havában 41,736 betéttel 237,359 frt 37 krt tettek be és 6914 felmondás alapján 130, 443 frt 59 kr vissza-fizetés eszközöltetett. Az augusztus havi összes forgalom 367,802 frt 94 kr. volt. — **Sándor** fejedelmet, ki Magyarországon át utazott Hessenbe családjához, Budapestén és Pozsonyban igen rokonszenvesen üdvözölték. — **Brüsszelben** az 1888-ik évben hadi szerekből nemzetközi kiállítás rendezését tervezik. — **A német-osztrák tanítóegylet** legközelebb Bécsben tartotta meg közgyűlését, melyen a többség a botbűntetés mellett nyilatkozott. — **A hadgyakorlat áldozatai.** Az esztergomi, 26-ik gyalogezredből — mint a lapok írják — az idei őszi fegyvergyakorlatok alatt 7 ember meghalt, 63 pedig megbetegedett.

APRÓSÁGOK.

Rovatvezető: Zuhany. —
Könnyű egyezkedés. — Hallja-e cigány! Elvenne-e maga engem feleségül? — De el is veszem! Hisz már félig meg van az egyezés. — Hogyan? — Hát úgy, hogy én már akarom; osteg ha a kisasszony is akarja: mingyán mehetünk a paphó!
Orvosi szigorlaton. — Mondja csak barátom, miként igazságtalan meg ön a beteget a gyógyszerkészítményben foglalt szerek mellőzésével? — Ide küldjenem vizsgát tenni.
Őszinteség. — Ejnye, beh zavaros ma a borotok öcsém! — Igen, mert ma nem a kutból öntött belé édes apám, hanem a Perczből.

LEVELEZÉS.

I.
Szent-Benedek 1886. szept. 8.
Az itteni apátsági templomnak műkin-
csei egygyel megint megszorodtak. Már most a jámbor benedekieknek nincs okuk az a feletti sopánkodásra, hogy a Mátyás király adományozta s maga nemében páratlan Krisztus sirja innen elvitetett és az esztergomi bazilikának egyik kiváló díszművét képezi; mert e helyett jelenleg egy új, szinte páratlan remeke a művészetnek fényeskedik I Géza királynak, a böles fejedelemnek fogadalmi templomában.
Ez a múlt héten behelyezett új szöszék.
Nincs ugyan szín aranyból készítve, de gazdagon van megaranyozva. Különösen a széket tartó oszlop és a menyezetnek a tornyoskájá szemkápráztató faragványokkal ékeskedő műve a gót izlésnek.
A milyen üresnek és egyhangúnak látszott a templom eddig, ugy most ezen új

kincsével egészen megtelet. Ezelőtt a főoltár nagyon szomorú alakot öltött, de mióta az ablakokból a szöszéknek az aranyfénye reá visszaverődik, már most az is olyan csillogó fényárt terjeszt, mintha tiszta aranyból lenne alkotva.

Es hinné-e valaki, hogy ezt az új remekművet cséplőgép hozta létre?

Ugy-e senki?
Ki is hinné azt el, hogy a cséplőgép még olyan művészethez is ért, mikor saját mestersége is elég erőmegfeszítést igényel, nem hogy még asztalos, festő, esztergályos és aranyozó művészetbe is bele kontárkod-nék.

Már pedig ugy van, hogy cséplőgép volt az új szöszéknek a létrejötténél a főfaktor.

Ez pedig ugy történt, hogy főt: On d-rejkovics János helybeli plébános ur még 1880-ban megkérte az esztergomi méltóságos főkáptalant, miként gabonájának az uradalmi géppel leendő kicséplését megengedni kegyeskednék. Hogy a cséplést járó részt épen ugy megadja mint bárki más. A főkáptalan tüstént helyt adva a kérelemnek, meghagyta az uradalmi tisztségnek, hogy a plébános ur gabonáját minden évben csépltesse ki, de osztalék szedése nélkül. A plébános ur azonban az osztalékot kiszámítva és eladva, a vételért évről évre takarékpénztárba helyezte el és abból 1300 frtért elkészítette az új szöszék-et.

Hát a plébános ur már most azt mondja, hogy a szöszéknek nem ő a felajánlója; mert hogy e tekintetben az érdem első sorban a méltóságos főkáptalané, másodikban pedig a cséplőgépé magának nem igényel abból egy csipetnyi osztályrészt sem.

De én még is azt mondom, hogy a főérdem a főt. plébános uré; (mi is azt tartjuk — Szerk.) mert a szöszéknek az ára sajátja volt és azzal szabadon rendelkezhetett.

Hogy azt az Isten, vallás és a hazá oltárára feláldozta, ez által dicső emléke a szöszéknek jellegében ott ragyog még évszázadok mulva is, habár becses nevét gyönyörű alkotásán nem is akarja olvashatólag megörökíteni.

Thuránszky Nándor.

II.

Ujbánya 1886. szept. 9.

Tek. Szerkesztő ur!

Casino egyletünk a régi szokáshoz híven az idén is megtartotta szept. 7-én a becses lapjában is hirdetett táncmulatságot, mely tekintettel a helybeli közönség csaknem tüntetészerű elmaradására, és a mostani nagy forróságra, mondhatom igen jól sikerült. Kevesen voltunk, de annál nagyobb volt a jó kedv és mulatság, mely reggeli 5. óra utánig tartotta együtt a kedélyes társaságot. Ott láttuk: Kraft Károlyné, derék elnökünk kedves nejét; — Sztankay Kálmáné; Vitkovics Jánosné; Schniereré; Bátor Ferenczné; Blayné; Pricz Mátyásné; Schleicher Mihályné; Graczer Károlyné; Krizsanóczy Béláné; Behacker Jánosné; Azor Lajosné urnöket; — továbbá: Sztankay Irmácska; Oberegner Etelka; Medzihradsky Juliska; Blay Katinka; Schnierer Ida; Willfling Ida; Schmutzer Lujza; Skultéty Sárka; Pricz Irma; Schleicher Gizella stb. stb. urhölgyeket.

— i.

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

Köszönet-nyilvánítás.

A „Stefánia-árvaház” javára Nyitray Ferenczné urnő egy putton burgonyát, babot és lencsét volt kegyes adományozni.

Fogadja szives adományáért hálás köszönetünket.

Léván 1886. szept. 11.

Az árvaház-gondnoksága.

Nyilttér.

A fűtczára nyíló házban egy butor-zatlan szoba, kis kamrával együtt kiadó. Bővebb értesítést ad

a Bars kiadóhivatala.

Lévai piaci-árak.

Rovatvezető: Kónya József, városkapitány.

Buza: m.-mázsánként 8 frt 50 kr — 9 frt — kr. Kétszeres 6 frt 80 kr — 7 frt — kr. Rozs: 6 frt 20 kr — 6 frt 70 kr. Árpa 7 frt — kr — 7 frt 50 kr. Zab: 5 frt 40 kr 5 frt 70 kr. Kukorica: 7 frt — kr 7 frt 50 kr. — Bab: 7 frt — kr. 7 frt 30 kr. — Lencse: 6 frt 50 kr. 7 frt — kr. Köles. 5 frt — 5 frt 20 kr.

abból a magasra nyúló fikusból, a mely olyan lenge, olyan üde! Hordár! vigye haza ezt a virágserepet!, nem mama én magam viszem haza, hátha a hordár letörne belőle egy levelet! — S látni lehet úri hölgyeket, a kik az Andrassy-uton hazafelé menve, gyenge karjuk közé szorítva czipelik a vásárolt cserepene virágokat. — A virág nem ad terhet, — virágot, ha akár mily nagy cserepe is van, a fővárosi kisasszony nem szégyell az utcán végig vinni.

Gondolatok.

— Irta: Sir Leon. —

A barátságban, mint a szeretetben sokszor szerencsésebb az ember az által, a mit nem tud, mint az által, a mit tud.

Ne gondoljuk, hogy az ártatlanság oly sok védőre talál, mint a bűn.

Kevés barátságra mutat, ha barátaink részéről az elhidegülést észre nem vesszük.

Jobb a mély alap, mint a szembetűnő, de bizonytalan magasság.

Nem az érdemel dicséretet, ki hű, hanem ki hűségében megvesztegethetlen.

Ha elhagy humorunk, menjünk emberek közé; az élet sokoldalulag hat, s ha szenvedünk, az élet zajában viszaadatunk önmagunknak.

Mindenki jó tehetségeinek hibáit és tehetetlenségeinek jó oldalait bírja.

Az alsó-armai pusztán (u. p. N.-Salló) 3 drb. 3 éves Southdowi kos á 60 frt, 3drb. 2 éves Southdowi félvérü kos á 30 frt, és 1 drb. 2 éves valódi Poland chinai kandisznó 150 frt és több Poland chinai félvérü tenyészdisznó á 30 frtjával szabad kézből eladók.

125 3-3 **Az Arma pusztai bérnökség.**

Bérbe adom a Paczolay báró Majthényi Kamilla ö méltóságát megillető felső-győrödi italmérségi jogot, a koresma épületet és tartozékait jövő 1887. január 1-től kezdődő több évi idő tartamra.

A feltételek alulírott megbízottnál tudakolhatók. Léván, 1886. évi augusztus 28-án.
128 2-3 **CSEKEY FLÓRIS**, ügyvéd.

BARMEGYE ALISPÁNJTÓL.

11008/86. sz. **Hirdetmény.**

A vízjogi törvényt tartalmazó 1885. évi XXIII. t.-cz. 189. §-a, valamint az ezen törvény életbeléptetésekor kiadott 1885. évi 4568 9. sz. a. kelt. ministeri általános rendelet 87. §-a alapján, ezenel felhívom Bars megye törvényhatóság területén, az összes folyókán, patakokon és egyéb holt vagy élő vizeken — a mennyiben ezek a törvény 10. §-ának rendelkezése alá nem esnek, — fennálló vízi művek és vízhasználati jogosítványok tulajdonosait, hogy 1887. január hó 1-ig terjedő záros határidőn belül a jogosítványokra vonatkozó engedélyt, melyet hatóság engedély vagy határozat, községi előjárás vagy tanak által kiállított bizonylat képezhet, ezen bizonyító okirat eszatosításával hivatalomnál jelentsék be, vagy pedig igazolják be, hogy vízi művek és vízhasználati jogosítványaik 1866. január hó 1-je óta háborítatlanul fennállanak, a nélkül hogy másoknak jogosult érdekeit sértene, és mint ilyenek az illetékes hatóságok által károsaknak találattak volna.

Az ingatlanoknak, melyeken a bejelentés tárgyát képező vízművek léteznek, telekkönyvi száma is a bejelentésbe felveendő.

A bejelentés kötelezettsége, minden hatósági engedélyre szoruló vízmunkálat és szorgalmi jog tulajdonosára kiterjed, és a mennyiben ezen jogosítványok magántulajdont képeznek és közziveket érintenek, öntözési, lecsapolási, ármentesítési, folyószabályozási, ipari és egyéb vállalatokra, kompok és révkre a mennyibe azok idegen személyek és tárgyak szállítására szolgálnak, álló malmokra malom-árkokra és esatornák fenntartási kötelezettségére egyaránt érvényes; míg ellenben a vízenuszó fürdők, uszodák hajóalmok, vasúttársulatok vízművei, vízhasználati jogosítványai, vasúti, állami, megyei és községi utakon levő hidak és egyéb átérsekek, azok munkálatai, s az azokkal kapcsolatos vízhasználatok ezen hirdetmény rendelkezése alá nem tartoznak.

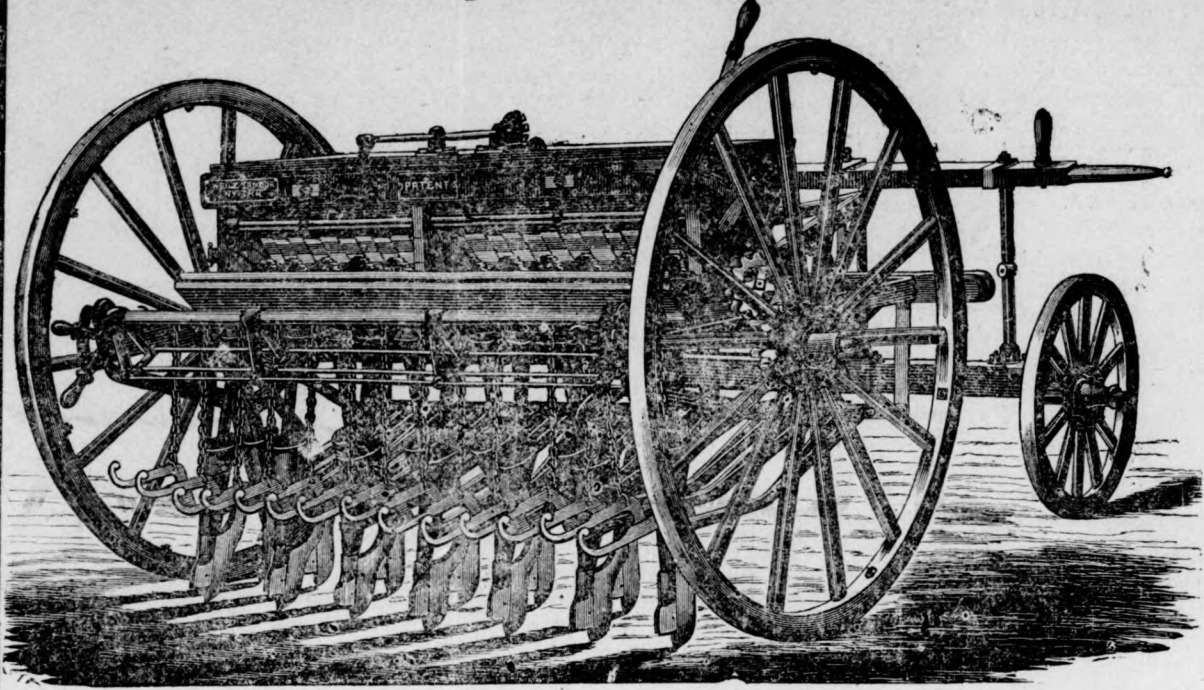
Nem tartoznak továbbá ezen hirdetmény rendelkezése alá a malomjog, a halászati jog és a révjog megállapítása, de ezen jogok gyakorlásához megkívántató vízművek és vízhasználati jogosítványok, az ezen hirdetmény rendelkezése szerint benmutatandó bejelentések tárgyát képezik.

A mennyiben pedig érdekelték a fenn közölt záros határidő alatt jogosítványaik bejelenteni elmulasztának, jogosítványuk továbbra is fennállónak tekinteni nem fog.

Ezen bejelentések a nagyméltóságú pénzügyminis-ternek 1886. évi 23.406 sz. a. kelt. rendeletének 8. pontja alapján bélyeg- és illetékmentesek.

Ar.-Maróth, 1886. augusztus hó 23-án.
138 1-3 **Máriássy István**, alispán.

Weisz Sándor gazdasági gépgyára érc- és vasöntödéje, Nyitrán.



Raktára és képviselőse Léván, a főpiacon a takarékpénztár épületében a hol minden néven nevezendő gépjavitások, érc- és vasöntések a gyár számára szintén elfogadtnak. 132 2-3

a t. cz. gazdák figyelmébe ajánlja m. kir. szabadalmazott valódi

Hungária sorvetőket

minden nagyságban továbbá kitünő szecskavágó, harangjargány, répvágó és pépelögépeit, borpreseket, hovardboronákat, és ötféle nagyságú kitünő magyar és rajol ekéket legjutányosabb árák és legjobb feltételek mellett.

BRÜNI KELMÉKET

elegans őszi vagy téli öltözetekre, 3.10 métert kitevő szelvényekben mindegyik épen egy férfi öltözetre elégséges frt 4.80 igen finom, frt 7.75 legfinomabb, frt 10.50 legeslegfinomabbat

— VALÓDI GYAPJUSZÖVETBŐL —

Palmerston és Boy téli kabátokra méterje frt 2.50 egész 5 frt — Loden frt 2.25 egész 3 frt. Női posztók méterje frt 1.25 krtól 2.50 krig megküld bárkinék is postautóntvétel mellett.

Feintuch-Fabriks-Niederlage SIEGEL-IMHOF, BRÜNN.

Nyilatkozat. A fentebbi cég szüvelei szá- lárak és izlésteljes kivitel valamint kiváltképeni tartósság által tűnnek ki. Ezek elismert megbíz- ható szárlársága és rendkívüli munkaképessége egyszersmind az iránt is, kezességet nyújt, mi- szerint csakis a legjobb áru s pontosan a vá- lasztott minták szerint lesz szállítva. Kiváuatra fentebbi raktár mintákkal ingyen és bérmentve szolgál. 131 2-20



Csak egy valódi, ha minden doboz fenti véd- jegyet viseli; mivel több hasonlókézésű gyártmány létezik, melyek a többnyire olcsó anyagokból állítatnak elő, minek következté- ben nem tartósak s a közönség hamis hirde- tések által félrevezet- tetik

Francia padló-fénymáz

parquettok, puhafa és lakkírozott padlók befényesítésére.

Legelősebb és legegyszerűbb fénymáz, szintelen (fehér) parquettekhez, világos- sárga, sötétsárga, pirosbarna és dióbarna parquett-, puhafa- és fényez- tet padlókhöz; azonnal megszárad és minden keféles nélkül tartós fényt köl- csönöz.

Ára dobozonként 85 kr és 1 frt 60 kr.

— Egy tágas szobához elégséges egy 85 kros dobozzal. —

Árjegyzékeket ingyen küld:

SCHNEIDER & Co.

Wien IV. Herrengasse 18.

Raktár: 100 8-20

KERN TESTVÉREKNÉL Léván.

EMIL STORCH áruháza Brünn

Domonkos-utca 51. szám (Morvaország)

szétküldi utánvét mellett, amíg raktáron lesz, az alább megnevezett árukat jóval az előállítási áron alul.

NAGY tömeg posztómaradék

3/4 méter hosszú, a legszebb mintákban egész férfi-öltözetek

számára; 1 maradék 3 frt 75 kr o. é. — Bármely nem kedvező maradékot visszaveszek.

NŐI FÜZÖK

kitünő minőségű kanál-blanchettal 1 darab 70 kr.

Frottir-törülközők

igen csinos széles vörös szegélylyel és rojttal, 6 darab 1 frt 50 kr.

LEPEDŐK

(varrás nélkül) 2 méter hosszú, 1 1/2 méter széles a leg- jobb vászonból 1 darab 1 frt 40 kr.

Egy maradék **futó-szőnyeg** 10-12 méter hosszú minden színben, igen tartós Csak 3 frt 50 kr.

Asztalkendők fehér vászonból, 1/4 nagyságú négyszögben 6 darab 1 frt 20 kr.
Kávékendők vászonból, minden színben 6 darab 30 kr.

Angol uti-plaidek tiszta gyapjuból, 3 1/2 méter hosszú, 1.60 mtr széles 1 darab 4 frt 50 kr.
Uti-plaid szij 75 kr. o. é.

Asztali készlet 1 asztalterítő és 6 asztali kendő **vászon-damastból,** 1 készlet 2 frt 30 krajczár.

Szalmaszakok (varrva), jute-vászonból, minden színben csikozva, teljes nagyságú 1 drb. 90 kr.

Konyha-kendők szürke vászonból, teljes nagyságban. 6 darab 70 kr.

Vászon-törülközők fehér vagy veres szegély- lyel 6 darab 1 frt 20 kr.

CHIFFON igen jó minőségű, kiválóan ezélszerű férfi-, női-, és gyermekfehérneműhöz 90 cm. széles egy vég (30 rőf) 5 frt.

Férfi-nyakendők elegánsan díszítve négy darab 1 frt.

Asztalterítők minden színben, 3 darab 3/4 nagyságú 1 forint 3 " 1/4 " 2 forint

Rips-garnitúrák a legpompásabb színekben, mely 2 ág- és egy asztalterítőtől áll, köröskörül zsinórral és bojt- tal ellátva, 5 frt.

Félvászon ZSEBKENDŐK arak és hölgyek számára pompás kiállításban. Egy tuczat 1 frt 80 kr o. é.

Uti takarók nehéz fekete vagy barna plüss- ből, igen nagy, azelőtt 8 frt, most csak 4 frt.

Lópokrócok drap és szürke színű, színes szegélylyel, teljes hosszúságú és szélességű 1 drb. 1 frt 30 kr.

Csipke-ablakfüggöny 1 méter széles, a legpompásabb minták szerint 1 méter 25 kr.

Ágyterítők vörös kretomból finoman levarrva teljes nagyságban. 1 darab 3 forint oszt. értékben.

PORTÖRLŐK szürke vászonból, vörös szegélylyel 6 drb. 60 kr.
POHARTÖRLŐK fehér vászon, vörös szegélylyel 6 darab 1 frt.

Nyári mosó-szövetek (szintartó chevrot és kamngarn) 6-7 méteres maradékokban, férfi-öltönyökre a legujabb mintákban. 1 maradék 3 frt 50 kr.

ZSEBKENDŐK beszegeve színes szövött széllal, elegánsan előállítva 1 tuczat uraknak 1 frt — kr 1 " nőknek 80 kr 1 " gyermekeknek 60 kr

Juta-ágyszőnyeg 1 1/2 méter hosszú, — köröskörül sze- gélylyel a legujabb minták szerint. 1 pár 1 frt 30 kr.

Damaszt-csinvat ágyhuzatra, 1 rőfnyi széles, ki- tünő minőségű 1 vég (30 rőf) 5 frt 50 kr.

Házi vászon 1 rőf széles, egy vég teljes 29 rőf, 4 frt 20 kr.

Házi kötények erős kék vászonból, a legujabb minták sze- rint megnyomva 6 darab 1 frt 50 kr.

Juta-függönyök 2 részből álló, 3 1/2 méter hosszú szegélylyel és rojttal, a leg- szebb kiállítással 2 frt 30 kr.

OXFORD 30 rőfös, valódi színezéssel 4 forint

Juta-asztalterítő legujabb mintájú, teljes nagyságban, köröskörül széles rojtozattal 1 darab 90 kr.

NŐI REGGELI RUHÁK finoman kiállítva, nyersvászon- és kartonból kellő nagyságban 1 darab 2 frt 50 kr o. é.

JUTA-KÉSZLET, mely 1 asztalterítő és 2 ágyteri- tőtől áll, csinos kivitelben, teljes nagyságú, 3 frt 50 kr.

Sternbergi ágyhuzatok 1 rőf széles, minden színben, csikos Jótállás a színezésért. 1 vég (30 rőf) 6 forint o. é.

Egy kész FÉRFI-NADRÁG jó chevrot-szövetből, jólállóan elkészítve 1 pár 1 frt 35 kr.

Meg nem felelő áruk készséggel visszavétetnek és a pénz kivánatra visszaküldetik

LEVELEZÉS MINDEN NYELVEN.